

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

Siūlymas dėl VBE reikšmės konkursinio balo sandaroje perskaičiavimo

Dėl Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo „Dėl Stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2025 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ papildymo

2025-07-23

Stojančiųjų grupės 2025 m. priėmimo

Ankstesnių metų abiturientai

Asmenys, vidurinį išsilavinimą įgiję ankstesniais metais ir laikę VBE be papildomų taškų priskaičiavimo. Jų rezultatai vertinami atsižvelgiant į tuo metu galiojusią tvarką.

Tarptautinio bakalaureato ir užsienio šalių programų abiturientai

Tarptautinio bakalaureato (IB) abiturientai, užsienyje arba pagal užsienio šalių ugdymo programas įgiję vidurinį išsilavinimą asmenys bei išlaikiusieji tarptautinius užsienio kalbų egzaminus. Jų rezultatai konvertuojami pagal atskirą tvarką, nes jie nelaikė VBE.

2025 m. VBE laikiusieji

Šios grupės stojantiejiems buvo priskirti papildomi taškai (iki 10), koreguojantys sistemos netolygumus, tačiau ne visiems vienodai:

- Stojantieji, surinkę 86–94 taškus, gavo dalį papildomų taškų.
- Stojantieji, surinkę 95 ar daugiau taškų, papildomų taškų negavo.

PROBLEMATIKOS ANALIZĖ

ŠMSM

Svarstytos alternatyvos ir jų trūkumai

Siekiant išspręsti susidariusią nelygiavertę situaciją, buvo svarstomos kelios alternatyvos

- **Palikti esamą teisinį reguliavimą:** Neužtikrina vienodų sąlygų visiems 2025 m. ir ankstesnių metų abiturientams, baigusiesiems užsienio programas bei IB programas.
- **Kompensuoti studijų kainą po priėmimo:** Gali neatliepti stojančiųjų lūkesčių pagal jų pasirinkimus, nes nesprendžia nelygios konkurencijos klausimo; reikalauja papildomų valstybės lėšų.
- **Taikyti VF vietų prioritetą surinkusiesiems 95–100 balų:** Nepakankamai išsprendžia nelygiavertes sąlygas ankstesnių metų abiturientams ir kitiems stojantiesiems. Sudėtingas įgyvendinimo mechanizmas.
- **Koreguoti konkursinio balo skaičiavimą:**
 - **Skaičiuoti be pridėtų taškų:** neatitinka Mokslo ir studijų įstatymo, kad konkursinis balas turi būti sudaromas iš brandos egzaminų, mokymosi ir kitų specialiųjų gebėjimų įvertinimo rezultatų.
 - **Taikyti mažinantį koeficientą:** gali pažeisti dalies stojančiųjų teisėtus lūkesčius, nes jiems sumažėtų konkursinis balas, o tai galėtų užkirsti kelią stoti į aukštąsias mokyklas.
 - **Taikyti korekcinį rezultatų perskačiavimo modelį:** 10 taškų kompensacinį poveikį pajus visi stojantieji, taip suvienodinant jų sąžiningo konkuravimo galimybes. Vienodai suteikti papildomi balai neutralizuos gebėjimais nepagrįstą konkurencinį pranašumą.

Stojimo į aukštąsias mokyklas procesas

1. Minimalūs reikalavimai

Tikrinama, ar stojantysis atitinka minimalius priėmimo reikalavimus, nustatytus jo vidurinio išsilavinimo įgijimo metais.

Pavyzdžiui, 2025 m. abiturientai turi būti išlaikę lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (išskyrus meno studijas) bei pasirinktą egzaminus, kurių vidurkis stojant į universitetus turi būti ne mažesnis kaip 50, į kolegijas – 41.

2. Minimalus konkursinis balas

Skaičiuojamas konkursinis balas ir tikrinama, ar jis atitinka aukštosios mokyklos nustatytą mažiausią konkursinio balo reikšmę. Ši reikšmė kasmet nustatoma iki birželio 1 d. Reikšmės skirtingais metais baigusiesiems gali būti skirtingos.

3. Konkursas į studijų programą

Stojantysis dalyvauja konkurse bendroje konkursinėje eilėje pagal paskaičiuotą konkursinį balą.

Konkursinis balas priklauso nuo pasirinktos studijų programos, pavyzdžiui, psichologijos studijoms skaičiuojamas iš šių dalykų vertinimų ir jiems priskirtų koeficientų:

Matematika × 0,4 + Biologija × 0,2
+ Lietuvių kalba × 0,2 + Pasirinktas dalykas × 0,2 + papildomi balai.

Kertinės nuostatos

- Valstybinių brandos egzaminų rezultatai perskaičiuojami **TIK konkursinio balo skaičiavimo tikslais**, taikant diferencijuotas formules. Tai leidžia objektyviau įvertinti kandidatų pasiekimus ir išlaikyti teisingą valstybės finansuojamų vietų paskirstymą.
- Siūlomas sprendimas **neturi įtakos** sprendžiant, ar stojantysis atitinka minimalius Mokslo ir studijų įstatyme nustatytus reikalavimus stoti į aukštąsias mokyklas. Minimalūs reikalavimai lieka nepakitę ir yra pirminis atrankos etapas.
- Siūlomas sprendimas **nekoreguotų brandos atestato rezultatų**. Atestato įvertinimai liktų nepakitę, nes šios korekcijos susijusios tik su stojimu į aukštąsias mokyklas.
- Korekcijos **nebūtų taikomos** lietuvių kalbos ir literatūros bei gimtosios kalbos egzaminų rezultatams perskaičiuoti.
- Formuojant šį modelį, **nekvestionuojami** teisės aktuose aiškiai įtvirtinti ir taikyti papildomi balai, koeficientai ar korekciniai balai (pavyzdžiui, dėl nekorektiškų užduočių).

KONKRETŪS PAKEITIMAI

Siūlomos korekcijos VBE reikšmės konkursinio balo sandaroje perskaičiavimui

2025 m. VBE laikusieji

86–94 taškai: Koreguojama VBE reikšmė KB sandaroje = $100 + (X_{\text{taškai}} - 85)$

95–100 taškai: Koreguojama VBE reikšmė KB sandaroje = 110, gautas pagal formulę $100 + 10$
Patekę į šią grupę abiturientai buvo įvertinti 100 balų

**Tarptautinio bakalaureato (IB),
užsienio šalių programų
abiturientai, kt.**

Konkursiniam balui nustatyti perskaičiuojami pagal formulę: $Y_{40-100} + 10$

(Y_{40-100} – valstybinio brandos egzamino perskaičiuotas įvertinimas konkursinio balo 40–100 skalėje)

**Ankstesniais metais vidurinį
išsilavinimą įgiję stojantieji**

Jų VBE įvertinimas konvertuojamas į šiais metais naudojamą 40–100 balų skalę.

(Y_{40-100} – valstybinio brandos egzamino perskaičiuotas įvertinimas konkursinio balo 40–100 skalėje)

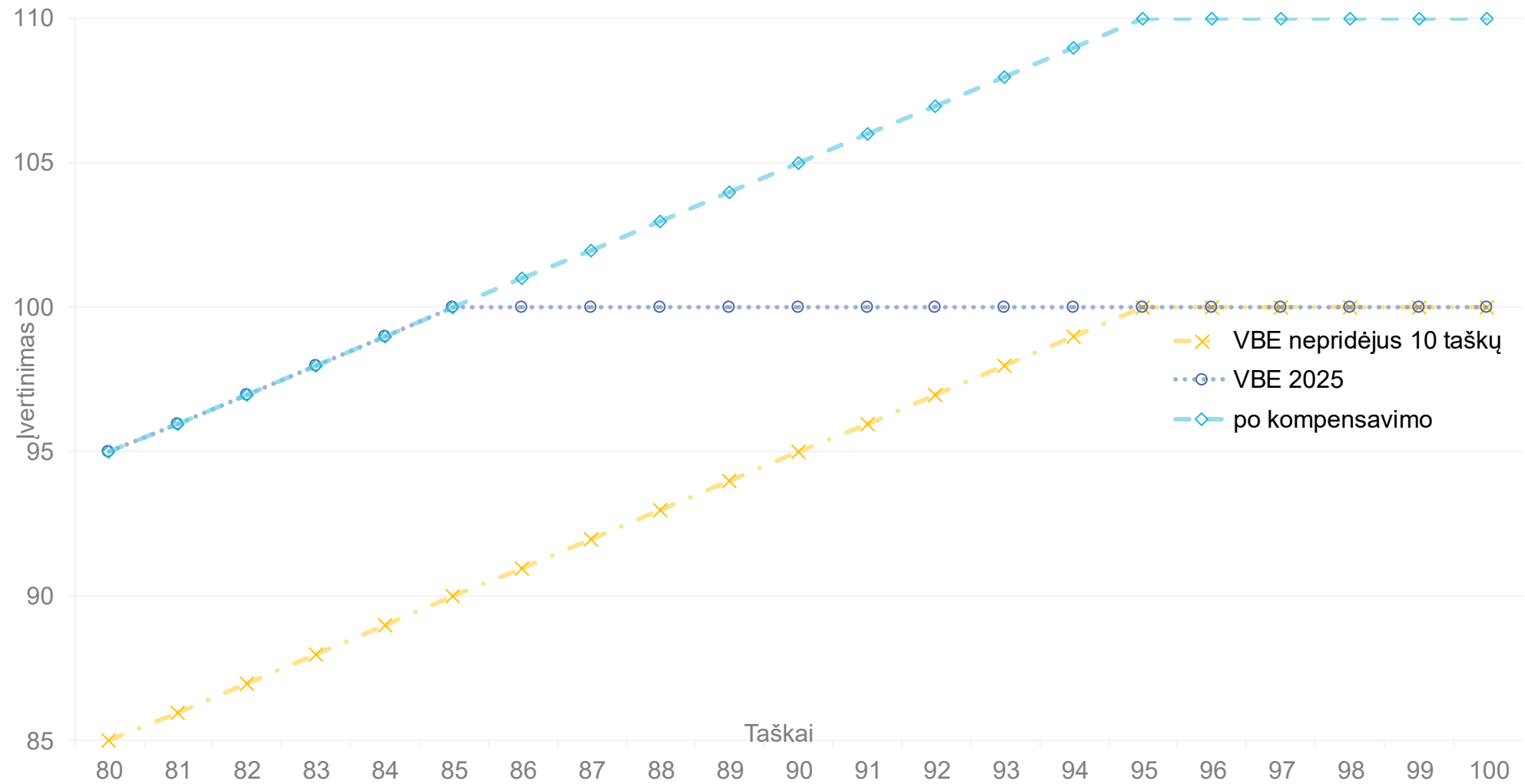
Šios formulės užtikrins, kad visos stojančiųjų grupės turėtų vienodas galimybes konkuruoti dėl valstybės finansuojamų vietų, maksimaliai atsižvelgiant į jų realius akademinis pasiekimus.

2025 m. laikiusiųjų VBE reikšmės konkursinio balo sandaroje perskaičiavimas:

86–94 taškai: $100 + (X\text{taškai} - 85)$

95–100 taškai: 110, gauti 100 + 10

ŠMSM

Siūlomo sprendimo poveikio vertinimas

ŠMSM

Siūlomas sprendimas dėl VBE reikšmės perskaičiavimo konkursinio balo sandaroje neturės reikšmingo poveikio priėmimo į aukštąsias mokyklas procesui.

Didesnė

Konkurencija

Didesnė konkurencija dėl valstybės finansuojamų vietų, kadangi daugiau stojančiųjų atitiks minimalius reikalavimus ir minimalų konkursinį balą dėl papildomų 10 taškų pridėjimo. Konkuruojama maksimaliai lygiavertėmis sąlygomis.

Paaugęs

Konkursinio balo vidurkis

Paaugęs konkursinio balo vidurkis, neturintis bendros neigiamos įtakos priėmimui ar konkurencinėms sąlygoms, nes sistemos pokyčiai yra vienodai taikomi visiems.

Padidėjęs

Valstybės nefinansuojamų studentų skaičius

Padidėjęs valstybės nefinansuojamų studentų skaičius abiejuose aukštojo mokslo sektoriuose; priimtųjų skaičius reguliuojamas aukštųjų mokyklų nustatytais kvotomis.

Metinis

Sprendimo pobūdis

Sprendimai dėl konkursinės eilės sudarymo tvarkos priimami konkrečioms stojimo metams, taigi šis sprendimas neįpareigos analogiškai elgtis kito stojimo metu, paliekant lankstumą ateities korekcijoms.

Dėkojame

Telefonas: +370 5 219 1190

El. paštas: info@smsm.lt

A. Volano g. 2,
LT-01124 Vilnius